

# فلسفہ چامسکی

مورتون ایمنیوئل وینستون

ترجمہ

احمد رضا تقی

فرہنگ نشر نو  
با همکاری نشر آسیم  
تہران-۱۳۹۸

## فلسفه چامسکی

ترجمه احمد رضا تقاء

On Chomsky

Morton Emanuel Winston  
Wadsworth Philosophers Series  
Wadsworth, USA, 2002

از

فرهنگ نشر نو تهران، خیابان میرعماد، خیابان سیزدهم، پلاک ۱۳  
تلفن: ۸۸۷۴۰۹۹۱

نوبت چاپ اول نشر نو، ۱۳۹۸  
شمارگان ۱۱۰۰  
مجموعه جلد محمد جهانی مقدم  
لیتوگرافی باخت  
چاپ غزال  
ناظر چاپ بهمن سراج  
همه حقوق محفوظ است.

## فهرست کتابخانه ملی

سرشناسه: رون، مورتون ایمینوئل  
عنوان و نام پدیدآور: فلسفه چامسکی، مورتون ایمینوئل وینستون؛  
تأليف: احمد رضا تقاء.  
تهران: فرهنگ نشر نو، ۱۳۹۶.  
مشخصات نشر: هشت + ۱۶۷ ص.  
مشخصات ظاهری: بزرگان اندیشه - ۸.  
فروست: ۵۰۰-۸۵۴۷-۹۹-۰  
شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۰-۰۰۸-۹  
شابک ۸  
فهرست نویسی: بر اساس اطلاعات فیبا  
عنوان اصلی: On Chomsky  
موضوع: نوآم چامسکی، ۱۹۲۸-م؛ زبان شناسی؛ علوم سیاسی؛ فلسفه.  
شناسه افزوده: الف. تقاء، احمد رضا، ۱۳۵۲-، مترجم.  
ب. عنوان: فلسفه چامسکی  
رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۹۰۲ ج / P۸۵  
رده بندی دیویی: ۴۱۰/۹۲  
شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۶۷۸۵۱

مرکز پخش آسیم  
تلفن و دورنگار ۸۸۷۴۰۹۹۲-۴  
فروشگاه اینترنتی www.nashrenow.com  
بها ۲۴۰,۰۰۰ ریال

## فهرست

پیشگفتار مجموعه / ۷  
دیاچه / ۱

### ۱. پیدایش یک ناراضی / ۵

|                                 |    |
|---------------------------------|----|
| شرایط رشد                       | ۵  |
| دوران رشد و اثرپذیری‌های نخستین | ۸  |
| تحصیل در دانشگاه پنسیلوانیا     | ۱۴ |
| انجمن فرهیختگان دانشگاه هاروارد | ۲۱ |

### ۲. چرخش چامسکیایی در زبان‌شناسی / ۲۵

|                      |    |
|----------------------|----|
| مسیر خردگرایی        | ۲۵ |
| ساخت‌های نحوی        | ۲۷ |
| انتقاد از رفتارگرایی | ۳۶ |
| نظریه معیار          | ۳۹ |
| زبان‌شناسی دکارتی    | ۴۷ |
| زبان و ذهن           | ۵۵ |
| برنامه کمینه‌گرا     | ۶۶ |
| میراث فکری چامسکی    | ۷۱ |

۳. انتقاد از سیاست خارجی امریکا / ۷۵

|     |                            |
|-----|----------------------------|
| ۷۵  | ..... جنگ ویتنام           |
| ۸۵  | ..... امریکای مرکزی        |
| ۹۲  | ..... اندونزی و تیمور شرقی |
| ۹۸  | ..... اسرائیل / فلسطین     |
| ۱۰۷ | ..... کوزوو                |
| ۱۲۰ | ..... اخلاق چامسکی         |

۴. فلسفه سیاست چامسکی / ۱۲۵

|     |                             |
|-----|-----------------------------|
| ۱۲۵ | ..... آرمان‌گرایی دموکراتیک |
| ۱۳۶ | ..... نسیم «نفس» جهانی      |
| ۱۴۳ | ..... «آرمان‌گرایی»         |
| ۱۵۷ | ..... چه باید کرد؟          |

کتاب‌شناسی / ۱۶۳

دیگر منابع / ۱۶۴

نمایه / ۱۶۵

## پیشگفتار مجموعه

نام مجموعه حاضر در اصل *Wadsworth Philosophers Series* است و سرویراستار آن دنیل کولاکی (Daniel Kolak). هدف مجموعه آشنا کردن خوانندگان با مهم‌ترین فیلسوفان و مسائل فلسفی از آغاز تا به امروز است و مهم‌تر و فراتر از آن ترغیب خوانندگان به تفکر فلسفی و درگیر شدن با مسائل فلسفی. به عبارت دیگر، این کتاب‌ها می‌خواهند شوق خواندن، فکر کردن، و آموختن را برانگیزند و هراسی را که خوانندگان معمولاً از «فلسفه» دارند برطرف کنند. با خواندن این کتاب‌ها شما فیلسوف یا متخصص فلسفه نخواهید شد، اما اگر خودتان را درگیر بحث‌های این کتاب‌ها کنید، قطعاً در خرمید یافت که «فلسفه» آن‌گونه که تاکنون به ما القا شده است، امری انتزاعی و تجریدی نیست که فقط به کار پراñت کردن کلام و مرعوب کردن مخاطبان بیاید، بلکه دانشی است که به کار زندگی و پاسخ دادن به اساسی‌ترین سؤالات بشری می‌آید و نگاه ما را به مسائل ازلی و ابدی «وضع بشری»، از زندگی روزمره گرفته تا مسائل اجتماعی و سیاسی و روان‌شناختی، غنی‌تر و عمیق‌تر می‌کند.

کتاب‌های این مجموعه به‌زبانی ساده نوشته شده‌اند و اصطلاحات فنی دشوار در آنها بسیار اندک و در حد ضروری است و همین اندک هم، هر جا ضرورتاً به کار رفته، با توضیحی قابل فهم برای همگان همراه شده است. بنابراین خواندن کتاب‌های این مجموعه نیازی به اطلاعات خاص قبلی و آشنایی با فلسفه ندارد. اما این بدان معنا نیست که رسیدن به عمق مطلب و درگیر شدن در بحث‌ها به صورت فعال، و نه انفعالی، نیازمند جدّ و جهدی ازسوی خواننده نیست، به عکس، این کتاب‌ها فقط زمانی می‌توانند سودمند باشند که خواننده هم تلاش لازم را به خرج دهد.

این مجموعه با نگاه «تحلیلی» نوشته شده است و حتی آثار فیلسوفان غرب، تحلیلی و ردّ ررری قرار گرفته است. نویسندگان کتاب‌ها البته نظر خاص خودشان را تفسیر خاص خودشان را ارائه کرده‌اند که طبیعتاً کلام آخر و یگانه نیست. این نکته را خواننده باید در نظر داشته باشد. حتی ترجمان کتاب‌ها هم با همه تفسیرهای عرضه‌شده در کتاب‌ها موافقت نداشته‌اند.

در ترجمه‌ها سعی شده است همان سادگی و روانی که در کتاب‌های اصل هست محفوظ بماند و دشواری بیشتری برای خواننده فارسی‌زبان پیش نیآورد. امید آنکه این مجموعه پاسخگوی نیاز طالبانش باشد و به هدفش که تقویت پایه‌های دانش و فرهنگ عمومی است برسد.